

ΑΠΟΘΗΚΗ

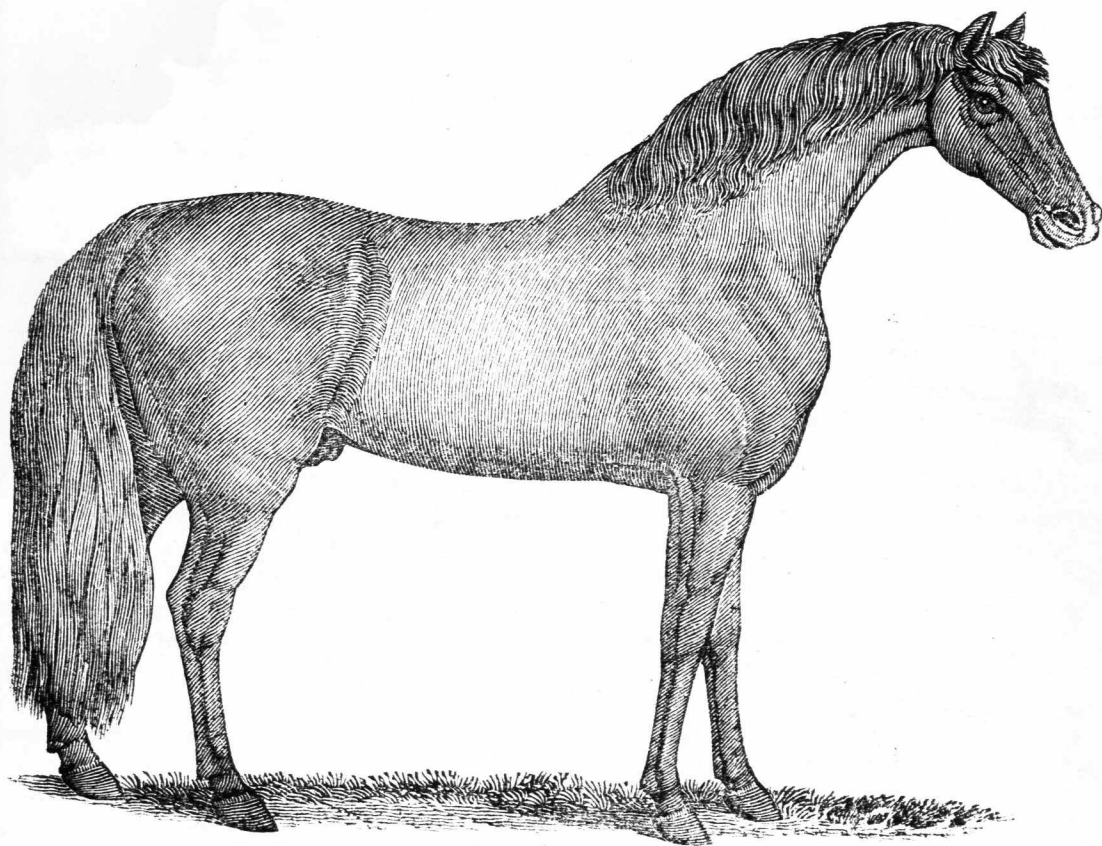
ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΤΩΒΡΙΟΣ, 1837.]

[ΑΡΙΘ. 10.]

Ο ΙΠΠΟΣ.

Ο ΙΠΠΟΣ, καθὼς ὅλοι γνωρίζομεν, ἔχει δύο
ὄψων ὕψος καὶ ἐπέκεινα. Ἡ μορφή αὐτοῦ
ἐστὶ κομψή, καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ ταχύτης θαυ-
τάσια. Τὸ χρῶμα διαφέρει εἰς διάφορα ἄτομα.
Ὅνεται δὲ πάντοτε γενναῖος, καὶ, ὅταν ἐξα-
σπασθῆται ἐν τρέξει μ' ὄλην αὐτοῦ τὴν ἰσχύν, εἶναι
ὅσοι μεγαλοπρεπῆς.

Τὴν σήμερον γεννᾶται ὁ ἵππος εἰς τὰ πλείο-
στα μέρη τῆς οἰκουμένης· οἱ τῆς Ἀραβίας,
τῆς Περσίας, καὶ τῆς Ἰνδίας, λογίζονται συμμετρώτεροι
τῶν ἄλλων· ἀλλ' οἱ τῆς Ἀγγλίας σταδιο-
δρομοὶ ἐμποροῦν δικαίως νὰ λάβωσι τὰ πρωτεία
ἐξ ὅλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν, οὐδ' εἶναι κατώ-
τεροι ἐπιλοίπων ὡς πρὸς δύναμιν καὶ ὠραι-
ότητα.

Οἱ τῆς Ἀραβίας ἵπποι εἶναι γενικῶς μελαγ-
10

χοροῦ χρώματος, μετὰ τὴν χεῖτην καὶ τὴν οὐρὰν
πολὺ κοντάς, καὶ μετὰ τὰς τρίχας μαύρας καὶ
δασυμένους. Ὡς ἐπιτοπλεῖστον οἱ Ἀραβες
μεταχειρίζονται τὰς φοράδας εἰς τὰς συνήθεις
αὐτῶν ἐκστρατείας, γνωρίζοντες ἐκ πείρας ὅτι
αὐτὰ εἶναι ἡμερώτεροι τῶν ἀρσενικῶν, καὶ
ὑπομονητικώτεροι νηστείας καὶ κόπου. Ἐπειδὴ
δὲ ἄλλο κατάλυμα δὲν ἔχουν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι
παρὰ μίαν σκηνήν, αὕτη χρησιμεύει πρὸς ἑσπέρην
ἵπποστάσιον, καὶ τὸ ἀνδρόγυνον, τὰ τέκνα, ἡ
φοράς, καὶ τὸ πωλάριον συγκατοικοῦν ἀδιακρί-
τως· πολλάκις δὲ βλέπει τις τὰ νεώτερα μέλη
τῆς οικογενείας νὰ ἐναγκαλιζῶνται τὸν τράχηλον,
ἢ νὰ πλαγιάζωσιν ἐπὶ τοῦ σώματος τῆς φοράδος,
χωρὶς ἰδέαν τινὰ φόβου ἢ κινδύνου.

Τῆς παραδόξου ἀγάπης, τὴν ὁποίαν οἱ

Αραβες τρέφην πρὸς τὰ ζῶα ταῦτα, ἱστορεῖται παράδειγμα κατανυκτικόν, τὸ ἐφεξῆς.— Ἰτωχῆ τινὸς Ἀραβος τῆς ἐρήμου ὅλη ἡ περιουσία ἔστεκεν εἰς ὠραίαν τινὰ φοράδα· ταύτην ὁ εἰς Σαΐδα Γάλλος πρόξενος ἐπρότεινε ν' ἀγοράσῃ, μὲ σκοπὸν νὰ τὴν στείλῃ πρὸς τὸν Λοδοβίκον ΙΔ'. Ὁ Ἀραβ, μολονότι πάμπτωχος, ἐδίσταζε πολὺν καιρὸν, ἀλλὰ, τέλος, συγκατένευσε, μὲ συμφωνίαν νὰ λάβῃ ἱκανωτάτην ἀργυρίου ποσότητα. Ὁ πρόξενος ἐγράψεν εἰς Γαλλίαν, ζητῶν ἄδειαν νὰ τελειώσῃ τὴν ἀγοράν· ἀφοῦ δὲ τὴν ἔλαβεν, ἔστειλεν εἰδησιν πρὸς τὸν Ἀραβ. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ τόσον ἐνδεής, ὥστε νὰ μὴν ἔχῃ παρὰ ἐν ἄθλιον κάλυμμα τοῦ σώματός του, ἔφθασε μὲ τὴν μεγαλοπρεπῆ αὐτοῦ ταχυδρόμον, ἐξεπέψυσε, καὶ θεωρήσας πρῶτα τὸν χρυσὸν, ἔπειτα δὲ προσηλώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν φοράδα, ἀνεστέναξεν ἐκ βάθους ψυχῆς. « Εἰς ποῖες, » ἐξεφώνησε, « μέλλω νὰ σὲ παραδώσω ; Εἰς Φράγκους ! οἵτινες θέλουν σὲ δένειν σφιγκτὰ, οἵτινες θέλουν σὲ ξυλιζέειν, οἵτινες θέλουν σὲ καταστήσειν ἄθλιον ! Ἐπίστρεψε μαζῆ μου, εὐμορφία μου, μαργαριτὰ μου ! καὶ εὐφρανε τὰς καρδίας τῶν τέκνων μου. » Μόλις ἐπρόφερε τοὺς λόγους τούτους, καὶ, πηδήσας ἐπάνω εἰς τὰ πόδια της, ἔγινεν ἄφαντος εἰς ὀλίγας στιγμὰς.

Κατὰ τὸ νοητικὸν ὁ ἵππος εἶναι μόνον τοῦ ἐλέφαντος ὑποδεέστερος· ὑπακούει δὲ τὸν ἵππεα μὲ τόσῃ ἀκρίβειαν καὶ νόησιν, ὥστε οἱ αὐτόχθονες Ἀμερικανοὶ, οἵτινες οὐδέποτε εἶχαν ἰδεῖν ἄνδρα ἔφιππον, ἐνόμισαν, κατὰ πρῶτον, ὅτι οἱ Ἰσπανοὶ ἦσαν εἶδος τερατώδους τινὸς γενεᾶς, ἐξ ἡμισείας ἄνθρωποι καὶ ἐξ ἡμισείας ἵπποι.

Ὁ ἵππος, εἰς ἡμερον κατάστασιν, σπανίως ζῆ ὑπὲρ τὰ εἴκοσι ἔτη· ἀλλ' εἰς ἀγρίαν κατάστασιν ἠδύνατο νὰ διπλόνη αὐτὴν τὴν ἡλικίαν· εἶναι δὲ στοχασμὸς λυπηρότατος, ὅτι ἡ κακὴ μας μεταχειρίσις βραχύνει τὰς ἡμέρας ἐνὸς τόσον εὐγενοῦς πλάσματος.

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ.

ΟΣΟΝ εἶναι ψευδὴς ἡ περὶ τῆς ὑπάρξεως φαντασμάτων ἰδέα, τόσον ἀληθεύει, ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους, ὅτι παριστάνονται κάποτε πρὸ ὀφθαλμῶν τινῶν ἀνθρώπων εἰκόνες καὶ γνωστῶν καὶ ἀγνωστῶν ὑποκειμένων, προερχόμεναι, ὡς ἐπιτοπλεῖστον, ἀπὸ τὴν ἀσθενημένην κατάστασιν τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τῶν ὀπτικῶν νεύρων.

Λαμπρὸν παράδειγμα τοιαύτης ὀφθαλμοπλανίας μᾶς παρέχει ὁ περιβόητος βιβλιοπώλης καὶ φιλόσοφος τοῦ Βερολίνου Νικόλαος, ὅστις, ἐντελῶς ἔχων ὑγιεῖς τὰς φρένας, ἔβλεπε, μὲ ἄκραν ἀταραξίαν, εἰς διάστημα σχεδὸν δύο μηνῶν,

πλήθος ἀνθρωπίνων καὶ ἄλλων μορφῶν, εἰς καὶ ἤκουε τὰς φωνὰς αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἔχῃ παραμικρὰν πίστιν εἰς τὴν πραγματικὴν φαντασμάτων τούτων ὑπαρξιν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶχεν ὑποφέρειν ἀλλεπαλλήλως ὀδυνηρὰς θλίψεις τὸ 1790· εἶχε δὲ καὶ ἀμελήσειν τὸ ἔτος αὐτὸ συνήθεισ τινὰς φλεβοτομίας· ταῦτα ἀναμφιβόλως ἐπενήργησαν εἰς τὴν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, καὶ τὸν ἐπροξένησαν περιγραφομένας ἀκολούθως ἀξιωματικῶν ὀφθαλμοπλανίας.—

Ἡ 24ῃν Φεβρουαρίου, 1791, λέγει ὁ ἐπίμοσ οὗτος ἀνὴρ, « ἐμβῆκαν εἰς τὸ δωμάτιόν μου περὶ τὴν δεκάτην ὥραν πρὸ τῆς μεσημβρίας γυνή μου καὶ τις ἄλλος, διὰ νὰ με παρηγορήσιν· ἀλλὰ διάφορα συμβεβηκότα λυπηρὰ μὲ ἐταραχμένον τόσον σφοδρῶς, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ δώσω εἰς αὐτοὺς κάμμίαν ἀκρόασιν. Αἰδιδίως ἴδα μορφὴν ὡσαν ἀποθαμμένον, ἀπέχου περὶ τὰ δέκα βήματα. Ἐδειξα πρὸς αὐτὴν τὸν δάκτυλον, καὶ ἠρώτησα τὴν σύζυγόν μου εἰς τὴν βλέψη. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἐκείνη, φρασθὲν δὲν ἔβλεπε τίποτε, ἐτρόμαξε παραπολύ, ἔστειλεν ἀμέσως νὰ καλέσῃ τὸν ἰατρὸν. τὸ φάντασμα ἐξηκολούθει ὡς ὀκτὼ λεπτά. Ταῦτα ἴδον, ἠσύχασα ὀλίγον τι· καὶ, εὐρισκόμην εἰς μεγάλην ἀτονίαν, ἔπεσα εἰς ὕπνον ἀνήσυχον, ὅστις διήρκεσε περίπου ἡμίσειαν ὥραν. Ὁ ἰατρὸς ἀπέδωκε τὸ φάντασμα εἰς βιαίαν νύκτα, καὶ ἐπὶ τὴν ἑσπέρην ἐπανεγένετο· ἀλλ' ἡ σφοδρὰ τοῦ πνεύματός μου ταραχὴ εἶχε κατὰ τινὰ τρόπον ἐγγίξειν ἐν τῷ ἑσπέρῳ μου, καὶ ἐπέφερον ἐτι καὶ ἄλλα ἐπακολουθησάμενα ὄχι ἀνάξια λεπτομεροῦς περιγραφῆς.

Ἐἰς τὰς τέσσαρας μετὰ τὴν μεσημβρίαν ἐφάνη πάλιν ἡ μορφή, τὴν ὁποίαν εἶχα ἰδεῖν πρῶτῃ. Ὅτε τοῦτο συνέβη, ἦμην μόνος, καὶ ἐταραχθεὶς, ὑπῆγα εἰς τὸ δωμάτιον τῆς γυναῖκος μου· ἀλλὰ κ' ἐκεῖ μὲ ἠνώχλει τὸ φάντασμα, ὁποῖον, ὁμοίως, ἐγένετο ἐκ διαλειμμάτων ἄφαντος πάντες δὲ μ' ἐπαρουσιάζετο ἰσάμενον ὄρθον. Περὶ τὰς ἑξ ἐφάνησαν καὶ διάφοροι μορφὴς περιπατοῦσαι, αἵτινες δὲν εἶχαν οὐδεμίαν ὁμοίωσιν μὲ τὴν ἰστανένην μορφὴν. Μετὰ τὴν πρῶτην ἡμέραν δὲν ἐφάνη πλέον ἡ μορφή τοῦ ἀποθαμμένου, ἀλλ' ἀνεπλήθροναν τὸν τόπον αὐτὸν ἄλλα πολλὰ φαντάσματα, ἐνίοτε μὲν παριστάνοντα γνωρίμους, ὡς ἐπιτοπλεῖστον ὁμοίως ξένους μεταξὺ τῶν γνωρίμων ἦσαν καὶ ζῶντες καὶ ἀποθαμμένοι, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οἱ πρῶτοι παριστάνοντες οἱ δεῦτεροι. Ἄνθρωποι, μὲ τοὺς ὁποίους καὶ ἡμέραν συναναστροφίμην, δὲν ἐφαίνοντο φαντάσματα· διότι ταῦτα παρίσταναν ὡς ἐπιτοπλεῖστον τοὺς μακρὰν ἐμοῦ διατρίβοντας.